

Wereldprimeur in
Groningen: de cubicycle 3

Alle projecten in kaart 6

Rijkswaterstaat goed voor-
bereid op Koning Winter 9

GRONINGEN BEREIKBAAR

DE INFORMATIEKRANT VAN GRONINGEN BEREIKBAAR | NR. 13 — NOVEMBER 2018

IN OKTOBER IS HET SPOORDEK BIJ DE PATERSWOLDSEWEG IN GRONINGEN GEPLAATST. HIERVOOR WERD HET TREINVERKEER RICHTING FRIESLAND EN NOORD-GRONINGEN STILGELEGD. HET WERK GING DAG EN NACHT DOOR. FOTO: STEFAN VERKERK.

WERKZAAMHEDEN VOOR EXTRA SNELTREIN NAAR LEEUWARDEN ZICHTBAAR

SPOORWEGOVERGANG PATERSWOLDSEWEG WORDT ONDERDOORGANG

DE SPOORWEGOVERGANG AAN DE PATERSWOLDSEWEG IN DE STAD GRONINGEN MAAKT PLAATS VOOR EEN ONDERDOORGANG. TOT EIND 2019 IS DE SPOORWEGOVERGANG DICHT VOOR AUTO'S EN VRACHTVERKEER. FIETTERS EN WANDELAARS KUNNEN ER WEL (WEER) LANGS. IN OKTOBER, TOEN HET TREINVERKEER RICHTING FRIESLAND EN NOORD-GRONINGEN WAS STILGELEGD, IS HET SPOORDEK VAN DE ONDERDOORGANG OP ZIJN PLAATS GESCHOVEN. DE NIEUWE ONDERDOOR-

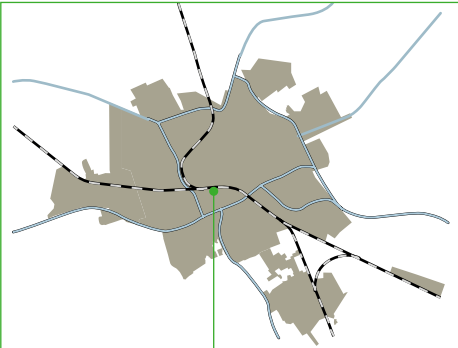
GANG IS ONDERDEEL VAN HET PROJECT EXTRA SNELTREIN GRONINGEN-LEEWARDEN (ESGL). SANDER VAN RIJN (VAN OPDRACHTGEVER PRO-RAIL) EN RONALD KNEGT (VAN AANNEMER BAM INFRA) GEVEN EEN TOELICHTING.

De aanleg van de onderdoorgang is volgens Van Rijn noodzakelijk. "We zien op het traject Groningen-Leeuwarden een enorme toename van het aantal reizigers, net als in de rest van het land. Daarom gaan we de capaciteit op het spoor in Noord-Nederland verhogen. Het plan dat we hiervoor hebben gemaakt, Spoorplan Noord-Nederland, bestaat uit circa 20 projecten, waaronder het project ESGL. Dit project bestaat uit aanpassingen aan stations, sporen en overgangen, zodat er meer en langere treinen kunnen rijden tussen de provinciehoofdsteden. Meer treinen betekent dat de spoorwegovergang bij de Paterswoldseweg nóg vaker dicht zou gaan. Nu is de spoorwegovergang ieder uur al zo'n 14 minuten dicht, dat zou fors meer worden. Dat is te veel voor het wegverkeer en ook nog eens

erg onveilig. Dankzij de nieuwe onderdoorgang hebben automobilisten, fietsers en voetgangers straks geen last meer van het treinverkeer. Langs het spoor komt ook een permanente busbaan voor bussen van en naar het Hoofdstation. Deze vervangt de tijdelijke busbaan. Tegen de nieuwe busbaan aan komt een ontsluitingsweg, zodat de omliggende buurten goed bereikbaar blijven."

TREINVRIJE PERIODE

"Het spoordek dat we vorige maand in de treinvrije periode op zijn plek hebben geschoven, is voorgebouwd op een terrein langs de Paterswoldseweg", vertelt Ronald Knecht. "Om het vanaf daar naar zijn plek te kunnen brengen, moesten enkele oudere huizen langs de Paterswoldseweg worden afgebroken. Verder hebben we in de treinvrije periode damwanden, buispalen en grondankers geplaatst. Ook is het spoor iets verhoogd. De nieuwe sporen liggen ter plekke van de Paterswoldseweg zo'n 80 cm hoger dan in het verleden. Dat heeft

PATERSWOLDSEWEG

als voordeel dat de onderdoorgang straks minder lange hellingen heeft." Nu het spoordek op zijn plaats ligt, kan de aannemer verder met het uitgraven van de tunnelbak en het bouwen van de vloeren en wanden van de onderdoorgang. Later worden over de Paterswoldseweg ook de busbaan en de wijkontsluitingsweg gebouwd.

(vervolg op pag. 2)

VERDER IN DEZE KRANT:

BELONING VOOR MIJDEN SPITS	3
INTERVIEW WETHOUDER PAUL DE ROOK	4
VIJFTIEN DOORFIETSRoutes IN DE MAAK	5
E-BIKES IN TREK BIJ MEDEWERKERS	8
COMFORTABEL OVERSTAPPEN OP HUBS	8

RONALD KNEGT VAN BAM INFRA (LINKS) EN SANDER VAN RIJN VAN PRORAIL (RECHTS) BIJ DE SPOORWEGOVERGANG PATERSWOLDSEWEG, VLAK VOOR HET BEGIN VAN DE TREINVRIJE PERIODE. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

HINDER

De aanleg van de onderdoorgang heeft gevolgen voor het verkeer. Voor auto's is de Paterswoldseweg tot eind 2019 afgesloten vanaf de Parkweg tot aan de Peizerweg. De winkels en huizen op dit deel van de Paterswoldseweg zijn nog wel bereikbaar. Het doorgaande verkeer kan omrijden via de Parkweg en het Emmaviaduct of via de westelijke ringweg en het Hoendiep. Fietzers en voetgangers kunnen gebruik maken van een tijdelijke overweg direct langs het terrein van tabaksfabriek Koninklijke Theodorus Niemeijer. Fietzers die

vanuit het zuiden richting binnenstad gaan, moeten hiervoor oversteken. Ook voor omwonenden gaat de aanleg niet ongemerkt voorbij. Zij kunnen geluidsoverlast van de werkzaamheden ondervinden. De werkzaamheden zijn in principe overdag, van 7.00 tot 17.00 uur, maar in uitzonderlijke situaties zal er buiten de reguliere werktijden moeten worden doorgewerkt.

PLANNING

Het is de bedoeling dat de onderdoorgang eind 2019 in gebruik wordt genomen.

SPOORPLAN NOORD-NEDERLAND

Spoorplan Noord-Nederland verbetert het reizen met de trein in de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel. Het plan zorgt voor extra treinen, meer stations, kortere reistijden en betere overstapmogelijkheden. Hierdoor verbetert de bereikbaarheid van veel plaatsen in het noorden en ontstaat een betere verbinding met de Randstad. Enkele onderdelen van het plan zijn al gerealiseerd, zoals station Groningen Europapark en de treinverbinding Groningen-Veendam. ProRail voert het plan uit in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincies Fryslân, Groningen, Drenthe en Overijssel, en samen met de vervoerders NS en Arriva. Kijk voor meer informatie op prorail.nl/projecten/spoorplannoordnederland.

‘HET MAKEN VAN EEN PLANNING VOOR ZO’N GROOT PROJECT IS EEN ZEER INGEWIKKELDE PUZZEL’

IN DE ZOMER WERD DUIDELIJK DAT HET PROJECT AANPAK RING ZUID ONGEVEER DRIE JAAR VERTRAGING OPLOOPT. HET MAKEN VAN EEN PLANNING VOOR ZO’N GROOT PROJECT IS DAN OOK EEN ZEER INGEWIKKELDE PUZZEL, ZEGT LOES NOOM VAN COMBINATIE HEREPOORT. ZIJ IS SAMEN MET HAAR COLLEGA’S VERANTWOORDELIJK VOOR HET MAKEN VAN DE PLANNING. “AF EN TOE WORDT EEN DEEL VAN DIE PUZZEL OVERHOOP GEGOOID, MAAR IK VIND HET EEN UITDAGING OM DIE PUZZEL DAN WEER OP TE LOSSEN.”

Loes Noom is van origine verkeerskundig ingenieur. Ze legt uit dat een planning wordt opgebouwd uit verschillende bouwstenen. “Allereerst moeten we rekening houden met de tijd die nodig is voor het ontwerp en de voorbereiding van de uitvoering. Ook is er de fasering: het indelen van het werk in fases. Alle werkzaamheden moeten in de best mogelijke volgorde worden gezet: wat moet als eerste klaar om te kunnen starten met het volgende? Belangrijk daarbij is dat in elke fase de stad bereikbaar moet blijven. Verder proberen we de werkzaamheden zo te plannen dat de omgeving er zo weinig mogelijk hinder van ondervindt. Denk aan omwonenden, reizigers, maar bijvoorbeeld ook vleermuizen. Helaas kunnen we lang niet altijd aan alle wensen gehoor geven, vanwege tegenstrijdige belangen. Werkzaamheden ‘s nachts zorgen voor minder verkeershinder, maar kunnen wel geluidshinder voor omwonenden tot gevolg hebben. Tot slot zitten we

LOES NOOM (COMBINATIE HEREPOORT): ‘OMDAT ALLES MET ALLES SAMENHANGT, KAN EEN KLEINE OORZAAK GROTE GEVOLGEN HEBBEN.’ FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

soms aan een bepaalde periode vast. Voor sommige grotere werkzaamheden moet het treinverkeer worden stilgelegd. Dat moeten we ruim van te voren bij ProRail aanvragen.”

SCHUIVEN

Het is helaas niet een kwestie van één keer de puzzel leggen. “Als ergens werkzaam-

heden niet kunnen doorgaan, om welke reden dan ook, kan dat enorme gevolgen hebben voor de rest van de planning. Een goed voorbeeld is de zomerstremming. Het was de bedoeling om in de zomer een deel van de zuidelijke ringweg af te sluiten, om versneld damwanden te plaatsen. Daarvoor moesten we de hele planning omgooien.

COMMISSIE ADVISEERT OVER VERVOLG AANPAK RING ZUID

Opdrachtgever Aanpak Ring Zuid en aannemer Combinatie Herepoort hebben samen een adviescommissie ingesteld om een oplossing te vinden voor de meningsverschillen waar ze tegenaan lopen. Het gaat onder andere om de planning, de kwaliteit van de voorbereiding, de kwaliteit van het werk en de samenwerking tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. Ondertussen loopt het project gewoon door. Werkzaamheden waar al toestemming voor is verleend, worden uitgevoerd. De aannemer werkt achter de schermen door aan de planning en de ontwerpen, en bedenkt maatregelen om de vertraging in te lopen.

Helaas ging op het laatste moment de zomerstremming niet door. Nu moeten we opnieuw schuiven totdat alle puzzelstukjes weer op hun plek liggen. Het is daarbij belangrijk om alle betrokkenen inzicht te geven in wat de effecten zijn van een bepaalde verandering. En ook om mensen met verschillende belangen met elkaar te verbinden, zodat we er samen uit komen. Uiteindelijk hebben we samen één doel: de ombouw van de zuidelijke ringweg.”

GRONINGEN HEEFT WERELDPRIMEUR: DE CUBICYCLE

DE CUBICYCLE IN DE KLEINE LELIESTRAAT IN GRONINGEN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

IN DE STAD GRONINGEN ZIJN ZE STEEDS VAKER TE ZIEN: PAKKETBEZORGERS OP EEN BEZORG-FIETS. DE BEZORGFIELS IS DUURZAMER DAN EEN BESTELBUSJE EN MANOEUVREERT VEEL GEMAKKELIJKER DOOR HET VERKEER. KOERIERSBEDRIJF DHL EXPRESS PRESENTEERDE DEZE ZOMER IN DE WIJK PADDEPOEL EEN HEUSE WERELDPRIMEUR: DE CUBICYCLE.

Meerdere vervoerders en koeriers bieden hun klanten pakketbezorging per fiets aan. "Ook voor ons is dat niet echt nieuw meer", aldus Ewout Blaauw van koeriersbedrijf DHL. "Maar de Cubicycle is dat wel. Dat is een containerfiets met elektrische trapondersteuning. Hiermee kunnen we duurzaamheid echt in ons logistieke proces inpassen, zonder dat we concessies hoeven te doen aan snelheid en service. Sterker nog: op veel routes, zeker in de stad, ben je met een Cubicycle sneller dan met een bestelauto."

GESTANDAARDISEERDE CONTAINERS

Het bijzondere aan de transportfiets is het gebruik van containers met het formaat van

een Europallet (80 bij 100 bij 120 centimeter). "Alle pakketten worden uitgesorteerd en verscheept in deze containers. Vanuit bijvoorbeeld het vliegtuig gaat de container de vrachtwagen in naar de Cityhubs. Daar wordt de container op een Cubicycle gezet voor de bezorging. Die standaardisatie in ons logistieke proces maakt het mogelijk dat we zo snel mogelijk en tegen een zo laag mogelijke kostprijs ons werk kunnen doen."

SPIEGELS

De Groningse DHL-bezorgers zijn erg te spreken over hun nieuwe vervoersmiddel, aldus Blaauw. "Het was in het begin even-tjes wennen, maar ze zijn nu erg enthousiast. Een beladen Cubicycle is natuurlijk breder dan een gewone fiets en dus moet je goed je spiegels gebruiken in het verkeer. Maar met een goede instructie is de Cubicycle erg gemakkelijk in het gebruik. Vooralsnog verloopt de bezorging dan ook vlekkeloos."

SPITSMIJDENDE AUTOMOBILISTEN KRIJGEN BELONING

TIJDENS DE AVONDSPITS IS HET VAAK ERG DRUK OP DE WEG IN GRONINGEN. DAARNAAST KUNNEN ER MOMENTEEL MINDER AUTO'S OVER DE ZUIDELIJKE RINGWEG VANWEGE DE VERSMALDE RIJSTROKEN IN WESTELIJKE RICHTING. GRONINGEN BEREIKBAAR HEEFT DAAROM EEN NIEUWE ACTIE: GAFILEVRIJ. MET DIT PROGRAMMA KRIJGEN AUTOMOBILISTEN EEN BELONING ALS ZIJ MINDER VAAK TIJDENS DE AVONDSPITS MET DE AUTO REIZEN. DAARMEE KUNNEN ZE TOT 275 EURO AAN CADEAUS SPAREN.

Automobilisten die regelmatig in de avondspits op de zuidelijke ringweg tussen het Europaplein en het Julianaplein rijden, kunnen meedoen aan Gafilevrij. Ze sparen credits door uit de avondspits van de zuidelijke ringweg te blijven. Bijvoorbeeld door de fiets of het openbaar vervoer te nemen, via een P+R te reizen, thuis te werken of buiten de avondspits te reizen. De gespaarde credits kunnen ze omzetten in vouchers voor fietsenwinkel.nl en fonQ.nl. Ook kunnen ze worden ingezet als OV-tegoed of als donatie aan een goed doel.

HOE WERKT HET?

Meedoen aan het programma is simpel. Automobilisten die aan de voorwaarden

voldoen, kunnen gratis op hun iPhone of Androidtoestel de TimesUp-app downloaden. Deze app registreert het reisgedrag. Hoe vaker de deelnemer de avondspits op de zuidelijke ringweg mijdt, hoe meer credits hij spaart. Het combineren van reisalternatieven is mogelijk: een deelnemer kan de ene dag thuiswerken en de andere dag met een ander vervoersmiddel of buiten de avondspits reizen. Zo zijn deelnemers van Gafilevrij duurzaam bezig en mijden ze de file.

DRUKTE OP DE RINGWEG

Wethouder Paul de Rook, tevens voorzitter van de stuurgroep Groningen Bereikbaar, legt uit waarom de actie nodig is. "In de afgelopen jaren zijn mede dankzij de gezamenlijke inspanningen van bedrijven en overheden al veel forenzen overgestapt op een andere manier van reizen. Maar het is nog steeds druk op de weg. Met dit programma willen wij reizigers die nog met de auto over de zuidelijke ringweg rijden, een extra stimulans geven om eens iets anders te proberen." Meer informatie over het beloningsprogramma Gafilevrij is te vinden op www.gafilevrij.nl.

OP DE ZUIDELIJKE RINGWEG IS NU MINDER RUIMTE. WIE UIT DE SPITS BLIJFT, KAN DAARVOOR BELOOND WORDEN. FOTO: GRONINGEN BEREIKBAAR.

MEER REIZIGERS MET KORTING IN BUS EN TREIN

STEEDS MEER MENSEN REIZEN MET KORTING IN DE BUS EN DE TREIN. ZE MAKEN GEBRUIK VAN DALVOORDEEL NOORD-NEDERLAND, EEN KORTINGSPRODUCT VOOR DE OV-CHIPKAART DAT SINDE BEGIN VAN DIT JAAR VERKRIJGBAAR IS. EEN CAMPAGNE VAN DE VERVOERDERS QBUZZ EN ARRIVA DIE IN SEPTEMBER IS GESTART, STUWT HET AANTAL DEELNEMERS VERDER OMHOOG.

Met Dalvoordeel Noord-Nederland kunnen reizigers in de daluren 40 procent korting krijgen in de bussen van Qbuzz en Arriva in de provincies Groningen, Drenthe en Friesland en in de treinen van Arriva in Noord-Nederland. Het product is te koop bij beide vervoerders, kost 25 euro en is een jaar lang geldig. Het dalvoordeel geldt

doordeweeks in de bussen vóór 7.00 uur en na 9.00 uur. In de treinen van Arriva geldt de korting op weekdagen vóór 6.30 uur en na 9.00 uur. In het weekend en op nationale feestdagen geldt Dalvoordeel Noord-Nederland de hele dag in bus en regionale trein.

SNEL TERUGVERDIEND

"Dalvoordeel Noord-Nederland slaat aan", weet Hans Vooges van OV-bureau Groningen Drenthe. "Sinds september merken we een enorme toename in de verkoop. Die 25 euro is namelijk snel terugverdiend. Ook door de forens die 's ochtends wel in de spits reist. In de middagspits geldt de korting immers wel,

waardoor je in dit geval toch gemiddeld 20 procent korting op de retourreis hebt."

SCHEELT PARKEERKOSTEN

De promotiecampagne van Dalvoordeel is te zien in bussen, op Facebook en de websites van de vervoerders. "Doel is mensen zo veel mogelijk buiten de ochtendspits te laten reizen. Maar we hopen ook dat ze ervoor kiezen in het weekend met korting de bus of trein te pakken in plaats van de auto. Een dagje stad met het openbaar vervoer scheelt je parkeerkosten en je kunt ook nog een borrel drinken", lacht Vooges. Meer informatie over Dalvoordeel Noord-Nederland is beschikbaar op dalvoordeelnoordnederland.nl.

40 PROCENT KORTING OP REIZEN MET DE BUS EN DE TREIN TIJDENS DALUREN. FOTO: COLETTE VROLIJK.

WETHOUDER PAUL DE ROOK:

‘SLIMME VERVOERSCOMBINATIES NODIG OM DE STAD BEREIKBAAR TE HOUDEN’

PAUL DE ROOK IS VIER JAAR WETHOUDER VAN VERKEER & VERVOER VAN DE GEMEENTE GRONINGEN. OOK IS HIJ VOORZITTER VAN DE STUURGROEP VAN GRONINGEN BEREIKBAAR. MET HEM SPREKEN WE OVER DE BEREIKBAARHEID VAN DE STAD, NU EN IN DE TOEKOMST.

IS GRONINGEN NU VOLDOENDE BEREIKBAAR?

“De bereikbaarheid van Groningen is op orde, maar we zitten aan de bovenkant van de capaciteit. De stad blijft maar door-groeien. Vooral in de spits lopen we tegen onze grenzen aan. Knelpunten voor het autoverkeer zijn bijvoorbeeld de zuidelijke ringweg, maar ook het gebied rond het UMCG. In het openbaar vervoer worden de snelle verbindingen steeds drukker. De bussen en treinen zitten vol. En ook voor fietsers ontstaan opstoppen, bijvoorbeeld bij de Eikenlaan en de Paterswoldse-weg.”

HOE ZIET DE BEREIKBAARHEID VAN GRONINGEN ER OVER BIJVOORBEELD TIEN JAAR UIT?

“In de stad is niet genoeg ruimte voor nog meer auto's. Ik denk dat het OV een enorme sprong gaat maken. Slim collectief vervoer is nodig om de stad bereikbaar te houden. Verder denk ik dat ketenmobiliteit steeds gewoner wordt. Dat betekent dat je op je reis twee of meer vervoersmiddelen gebruikt. Vanuit je huis fiets je bijvoorbeeld naar een overstappunt, daar neem je de bus en het laatste stuk doe je lopend of fietsend.”

IS IN DIT TOEKOMSTBEELD DE OMBOUW VAN DE ZUIDELIJKE RINGWEG NOG WEL NOODZAKELIJK?

“Het is nu eenmaal een feit dat veel mensen met de auto naar de stad komen. Het verkeer vanuit het zuiden, het oosten en het westen naar de stad komt op de zuidelijke ringweg bij elkaar. De ringweg is zowel een doorgaande weg als een verdeelring voor de stad. Het is belangrijk dat het verkeer hier goed kan doorrijden, zodat het verkeer zo veel mogelijk de ringweg kiest en niet zijn weg gaat zoeken via de straten en wijken van de stad.”

DE OMBOUW VAN DE ZUIDELIJKE RINGWEG STAGNEERT.

“Als gemeente, een van de opdrachtgevers van het project, stellen we hoge eisen. Het blijkt dat de aannemer moeite heeft met dat eisenpakket. We kiezen ervoor om niet die eisen overboord te zetten, maar streng te zijn. Dat de aannemer meer tijd nodig heeft, is voor nu vervelend, maar ik denk dat we na afloop tevreden zijn dat we aan de kwaliteitseisen hebben vastgehouden.”

EEN ANDER GROOT PROJECT IS GRONINGEN SPOORZONE. WAAROM IS DAT PROJECT NODIG?

“In dat project wordt het Hoofdstation een zogenaamd doorkoppelstation. Nu is het altijd een eindhalte. Straks is het bijvoorbeeld mogelijk om vanaf Leeuwarden zonder overstappen door te reizen naar Groningen Europapark. Het grote voordeel daarvan is dat we reizigers niet onnodig naar de drukte leiden. Verder gaat het busstation naar de zuidkant, wat de drukke Stationsweg ontlast. Voor bussen vanaf het Hoofdstation naar bijvoorbeeld Roden

scheelt dit enorm in reistijd. Ook komen er 5.000 fietsparkeerplekken bij, zodat het aantrekkelijker wordt om met de bus en de fiets te reizen.”

BIJ DE VOORBEELDEN DIE U NOEMT, GAAT HET OOK OM GEDRAGSVERANDERING.

“Dat klopt. Het gaat eerst om het willen veranderen van je reisgedrag. Daarbij zijn het bedrijfsleven en het onderwijs belangrijke bondgenoten. Zij zien ook in dat de stad dichtslibt als er niets verandert. Daarna gaat het om kunnen veranderen. We reiken daarvoor de mogelijkheden aan, door het aantrekkelijker maken van OV en fiets. En ook bijvoorbeeld door reizigers het OV of een e-bike uit te laten proberen.”

BINNENKORT ZIJN ER WEER GEMEENTERAADS-VERKIEZINGEN. WAT ZIET U ALS UW BELANGRIJKSTE VERDIENSTEN ALS WETHOUDER VERKEER EN VERVOER?

“Ik ben blij dat de fiets terug op de kaart is. Denk bijvoorbeeld aan nieuwe fietsroutes via de Helperzoom en de Prinsesseweg, extra stallingen in de binnenstad en de fietsstrook op de Diepenring. Ik ben ook blij met de alliantie met het bedrijfsleven voor een betere bereikbaarheid. Maar er zijn natuurlijk ook tegenvallers. Kijk naar de kruising bij de Eikenlaan, waar het lastig bleek om de belangen van het doorgaand verkeer te combineren met de belangen van de omgeving. En soms zijn de lange doorlooptijden frustrerend. De tijd tussen plan en uitvoering is vaak erg lang. Zo kun je niet altijd goed inspelen op de dynamiek.”

WETHOUDER PAUL DE ROOK. FOTO: DEBORAH ROFFEL

ALS U NA DE VERKIEZINGEN OPNIEUW WETHOUDER VOOR VERKEER EN VERVOER MAG WORDEN, WAT ZIJN DAN UW PRIORITEITEN?

“De grote projecten moeten we goed afmaken. En er moet een nieuwe visie komen op het OV. Als steeds meer mensen de snelle buslijnen pakken, kunnen de kleinere niet meer uit. Maar die willen we eigenlijk wel behouden. Het OV-bureau zou zich kunnen doorontwikkelen tot een bureau voor ketenmobiliteit. Laten we eerlijk zijn, de auto biedt veel voordelen. We moeten daar heel goede alternatieven tegenover zetten om de automobilist te verleiden.”

‘MINDER BUSJES BETEKENT MINDER DRUKTE OP DE WEG’

AFGELOPEN ZOMER WERD OP HET TERREIN VAN ROYAL FLORAHOLLAND IN EELDE DE ‘GOEDERENHUB GRONINGEN EELDE’ GEOPEND. HET LOGISTIEK CENTRUM BUNDELT EN VERSPREIDT VOOR MEERDERE ORGANISATIES DE GOEDEREN DIE NAAR DE BINNENSTAD VAN GRONINGEN MOETEN. DE VERWACHTING IS DAT HET LOGISTIEK CENTRUM VOOR 1 JANUARI 2019 VOOR TEN MINSTE DERTIG PARTIJEN HET GOEDERENVERVOER MAG VERZORGEN.

Het principe van de goederenhub is simpel. Vervoersbedrijven, leveranciers en andere logistieke dienstverleners brengen hun goederen naar de hub, die vanaf daar met een busje naar het centrum van Groningen worden gebracht. Daardoor hoeven veel minder vrachtwagens en bestelbusjes de drukke Groninger binnenstad in te rijden.

RINGWEG

“Dit scheelt aanzienlijk in het aantal verkeersbewegingen naar het stadscentrum”, zegt Karel van der Lingen, oprichter van de hub. “Minder busjes betekent minder drukte op de weg. Zeker met de aanpak van de zuidelijke ringweg, met alle openthoud tot gevolg, kan dat de vervoerders enorm in tijd schelen.

DOOR HET COMBINEREN VAN GOEDEREN IN DIT BUSJE VAN DE GOEDERENHUB GRONINGEN EELDE HOEVEN MINDER VRACHTWAGENS EN BESTELBUSJES DE DRUKKE GRONINGER BINNENSTAD IN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

Minder verkeer betekent ook minder CO2-uitstoot, minder drukte in de binnenstad en minder geluidsoverlast.” Volgens de ondernemer wordt waar mogelijk gepro-

beerd de spits te mijden. “Maar we moeten wel rekening houden met de wensen van onze klanten.”

VAN TOILETPAPIER TOT KOFFIEBONEN

Van der Lingen heeft de afgelopen maanden op kleine schaal proefgedraaid en de logistieke processen gefinetuned. “Sinds dit najaar zijn we echt los. In opdracht van de provincie Drenthe – waarin Eelde ligt – gaan we bij wijze van proef de distributie voor tien tot vijftien klanten in de binnenstad van Groningen regelen. Ook breiden we onze activiteiten voor landelijke vervoerders uit. Bovendien kijken we samen met de gemeente Groningen of het mogelijk is om al hun facilitaire goederen gebundeld naar de stad te vervoeren. Dus van toiletpapier tot koffiebonen en bureaustoelen.” Volgens de ondernemer is het de bedoeling dat de hub in de toekomst ook het vervoer regelt naar andere binnensteden. “Daarbij denken we bijvoorbeeld aan de binnenstad van Assen.”

ELEKTRISCH

Het busje waarmee de Goederenhub Eelde de goederen naar de binnenstad brengt, is nu nog een schone diesel. “We zetten alles op alles om vanaf medio volgend jaar met elektrisch aangedreven voertuigen te rijden. We gaan voor zero emissie!”

VRAGEN BEANTWOORD IN PAVILJOEN RING ZUID

AAN DE MUNTINGLAAN 2 IN DE STAD GRONINGEN, OM DE HOEK VAN HET JULIANAPLEIN, IS SINDS AUGUSTUS PAVILJOEN RING ZUID GEVESTIGD. BELANGSTELLENDEN KUNNEN HIER TERECHT MET AL HUN VRAGEN OVER AANPAK RING ZUID. HET PAVILJOEN IS VAN WOENSDAG TOT EN MET ZATERDAG GEOPEND VAN 13.00 TOT 17.00 UUR.

Centraal in het Paviljoen staat de meterslange maquette van de zuidelijke ringweg, die tot voor kort in het informatiecentrum op de Grote Markt stond. Via touchscreens aan de wand kunnen bezoekers virtueel rondkijken bij de toekomstige ringweg. Zittend in een autostoel kun je zelfs over de nieuwe zuidelijke ringweg 'meerijden'. Verder zijn er overzichtelijke informatiepanelen. De inrichting van het Paviljoen is ontworpen door studenten van Academie Minerva.

WERKSTUDENT

Wie een vraag heeft, wordt in het Paviljoen te woord gestaan door een werkstudent.

CENTRAAL IN PAVILJOEN RING ZUID STAAT DE METERSLANGE MAQUETTE. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

Lara is een van die werkstudenten. "We krijgen heel verschillende vragen", vertelt ze. "Bijvoorbeeld vragen over overlast, of hoeveel auto's er straks door een bepaalde

straat gaan rijden." Lara en haar collega's leren in sneltreinvaart alle ins en outs van het project. "Toch weet ik nog niet op iedere vraag het antwoord. Het project is zo groot

en er zijn zo veel details. Weten we het antwoord op een vraag niet, dan vragen we het na bij iemand van de projectorganisatie of de aannemer."

DUIDELIJKER

De oudere heer die op vrijdagmiddag binnenstapt, heeft niet een specifieke vraag. "Ik moest hier in de buurt wezen en had gelezen dat hier een informatiecentrum is. Ik volg het project wel een beetje, maar eerlijk gezegd begrijp ik er soms geen ene moer van. Al die tunnels en onderdoorgangen! Ik kon me er geen voorstelling van maken. Maar door deze maquette is het allemaal een stuk duidelijker geworden. En ik heb een goede uitleg gekregen van iemand die er écht verstand van heeft."

Kijk op www.aanpakringzuid.nl voor meer informatie.

AANTREKKELIJKERE BUSVERBINDING TUSSEN LEEK EN GRONINGEN

VANAF DE ZOMER VAN 2019 WORDT HET AANTREKKELIJKER OM MET DE BUS TUSSEN GRONINGEN EN LEEK TE REIZEN. DE PROVINCIE IS DRUK BEZIG MET ALLERLEI AANPASSINGEN AAN EN ROND HET TRAJECT. ZIJ WERKT HIERBIJ SAMEN MET DE GEMEENTES GRONINGEN EN LEEK. EEN VLOTTERE VERKEERSDOORSTROMING, NIEUWE HALTES, EEN NIEUWE P+R, EXTRA FIETSENSTALLINGEN EN EEN KORTERE REISTIJD MAKEN DE BUS EEN NOG BETER ALTERNATIEF VOOR DE AUTO.

De busverbinding tussen Leek en Groningen was al een tijdje voor verbetering vatbaar. Vooral in de spitsuren bleek het voor de chauffeurs vaak onmogelijk om precies volgens de dienstregeling te rijden. "Op enkele punten in het traject zaten de bussen en het overige verkeer elkaar in de weg, zeker tijdens de spits", zegt Paul Nijland, projectleider namens de provincie Groningen. "Door die knelpunten zo veel mogelijk weg te nemen, zorgen we ervoor dat zowel de bus als de rest van het verkeer beter kan doorrijden."

VERBETERINGEN

De verbeteringen zijn op verschillende

DE EEMSGOTUNNEL DIE BIJ HOOGKERK ONDER DE A7 DOORGAAT. DEZE TUNNEL IS EEN VAN DE MAATREGELEN DIE IS GENOMEN OM DE BUSVERBINDING TUSSEN GRONINGEN EN LEEK TE VERBETEREN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

punten in het traject doorgevoerd. "De rotondes naast de A7 bij Hoogkerk waren bijvoorbeeld een punt van zorg. Onder meer dankzij de aanleg van de Eemsgotunnel onder de A7 door is dat inmiddels opgelost. Nu zijn we vooral bezig met verbeteringen

op het traject tussen de A7 en het nieuwe keerpunt bij de wijk Oostindie in Leek en bij de Bousemalaan. Zo wordt de oude afrit van de A7 naar Leek in ere hersteld, maar dan enkel voor de bus. Daarnaast passen we verschillende rotondes aan en komen er

EEMSGOTUNNEL

meerdere nieuwe haltes die het in- en uitvoegen van de bussen gemakkelijker maken. De verwachting is dat we half 2019 alles hebben afgerond."

AANTREKKELIJKER REIZEN

Al die maatregelen moeten eraan bijdragen dat lijn 3 vrijwel altijd in 27 minuten tussen het Groninger Hoofdstation en het eindpunt in Leek rijdt. "Doordat de bussen beter volgens de dienstregeling rijden, worden ze aantrekkelijker. Daarnaast zorgen we voor comfortabeler haltes, veel extra fietsenstallingen, parkeerplekken en betere aansluitingen op andere lijnen. Alles om reizigers en forenzen te bewegen de auto te laten staan en lopend of op de fiets naar de dichtstbijzijnde bushalte te gaan."

VIJFTIEN DOORFIETSRoutes IN DE MAAK

DE PROVINCIES GRONINGEN EN DRENTHE WILLEN MET HULP VAN GEMEENTEN IN TOTAAL VIJFTIEN DOORFIETSRoutes AANLEGGEN. INWONERS VAN GRONINGEN EN DRENTHE WORDEN HIERMEE GESTIMULEERD VAKER DE FIETS TE PAKKEN EN DE AUTO TE LATEN STAAN. DE DOORFIETSRoutes GAAN DE SLIMME VERBINDING VORMEN TUSSEN DORPEN EN STEDEN.

'Doorfietsroute' is de nieuwe naam van fietspaden in de regio Groningen-Assen met specifieke kenmerken. Het zijn fietspaden met weinig of geen verkeerslichten en zo veel mogelijk voorrang op kruispunten. Deze brede en comfortabele fietspaden worden goed onderhouden en in de winter als eerste sneeuw- en ijsvrij gemaakt. Dit zorgt ervoor dat fietsers prettig kunnen doorrijden. Doorfietsroutes zijn een goed alternatief voor de auto of de bus. De eerste

doorfietsroute in de provincie, tussen Ten Boer en Groningen, is op 19 september feestelijk geopend. Deze fietsroute is herkenbaar aan de speciale borden langs het fietspad en routeaanwijzingen op het wegdek.

COMFORTABEL DOORFIETSEN

Vanaf Ten Boer tot aan de Steentilbrug in de stad Groningen hebben de fietsers vrijwel overal voorrang. Bovendien is de nieuwe route aantrekkelijker en veiliger dan het fietspad langs de drukke provinciale weg N360 en het Damsterdiep. Dat fietspad was een van de drie gevaarlijkste fietsroutes in de provincie. Het was te smal, niet comfortabel door het matige wegdek en de verkeerslichten waren ongunstig afgestemd voor fietsers. De fietsroute langs de Stads- weg is breder, comfortabeler en ligt tussen het groen.

SCHOLIEREN OP DE DOORFIETSRoutes TEN BOER-GRONINGEN. FOTO: MARIJKE KOETSIER, STUDIO SMIK.

NETWERK

In totaal gaat het netwerk van doorfietsroutes uit zo'n vijftien routes bestaan. Dit

netwerk leggen de provincies Groningen en Drenthe, de gemeenten Groningen en Assen en de omliggende gemeenten samen aan.

PROJECTENKAART: WERKZAAMHEDEN IN

1 2011 - 2019

Bouwwerkzaamheden Forum en oostwand Grote Markt

Aan de oostkant van de Grote Markt komt het Groninger Forum. Dit zorgt voor bouwverkeer. Er worden een overdekte fietsenstalling en een parkeergarage onder het gebouw aangelegd.

2 2016 - 2020

Aanleg opstelsterrein 'de Vork'

Het opstelsterrein voor treinen aan de zuidzijde van het Hoofdstation Groningen wordt verplaatst naar de gemeente Haren.

3 2017 - 2019

Helperzoomtunnel

In het verlengde van de Helper Brink komt een tunnel die Helpman en het Europapark met elkaar verbindt.

4 2017 - 2023

Aanpak Ring Zuid

De zuidelijke ringweg gaat de komende jaren ingrijpend op de schop om de bereikbaarheid van stad en regio en de doorstroming op de weg te verbeteren.

5 eind 2018 - eind 2019

Onderdoorgang Paterswoldseweg

Vanaf 2020 rijdt op het traject Groningen-Leeuwarden elk uur een extra sneltrein. Daarom wordt de spoorwegovergang bij de Paterswoldseweg vervangen door een onderdoorgang.

6 2019

UMCG-Noord/Bloemsingel

Aan de noordkant van het UMCG wordt een busknooppunt gerealiseerd.

7 2019

Fietspad langs noordelijke ringweg

Door de aanleg van dit fietspad worden de doorfietsroutes vanuit Winsum en Zuidhorn verbonden met de stedelijke routes en de Zernike Campus.

8 2019

Fietspad langs spoorlijn Groningen - Sauwerd

Mede door de aanleg van dit fietspad ontstaan er rechtstreekse fietsverbindingen tussen de dorpen ten noorden van Groningen en tussen de noordwestelijke stadswijken.

9 2019 - 2020

Extra zijperron Europapark

Station Europapark krijgt een extra zijperron.

10 2019 - 2020

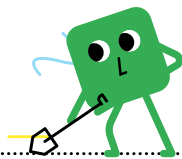
Aanpassing sporen tussen Hoofdstation Groningen en opstelsterrein 'de Vork'

Er komt een vierde spoor tussen het station Groningen Europapark en het Hoofdstation Groningen. Ook zijn er spooraanpassingen richting opstelsterrein 'de Vork'.

EN ROND GRONINGEN

11 vanaf 2019**Doorfietsroutes**

De plannen voor een aantal doorfietsroutes, extra brede en comfortabele fietspaden tussen stad en regio, worden momenteel uitgewerkt. Het gaat om routes van en naar Winsum en Leek.

12 2019 - 2023**Aanpak Hoofdstation**

Het Hoofdstation Groningen krijgt meer sporen en perrons. Ook worden er nieuwe tunnels aangelegd voor voetgangers, fietsers en bussen en komt er een nieuwe ondergrondse fietsenstalling aan de zuidkant van de sporen.

13 medio 2019**Aansluiting Noordelijke Ringweg - Zonnelaan**

Door de plaatsing van verkeerslichten en dubbele rijbanen op de afritten wordt de bereikbaarheid verbeterd.

14 2019 - 2021**Gerrit Krolbrug**

Vanaf 2019 wordt de Gerrit Krolbrug vervangen.

15 vanaf 2019**Opwaardering Zernikelaan**

Door de opwaardering van dit gedeelte Zernikelaan als 'campusweg' worden de verblijfskwaliteit en bereikbaarheid op de Zernike Campus verbeterd.

16 vanaf 2019**Kattenbrug**

Over het Schuitendiep wordt een nieuwe brug aangelegd om het openbaar vervoer van de binnenstad te verplaatsen naar de Diepenring.

17 2020 - 2023**Aanpak Oosterhamrikzone**

Tussen de oostelijke ringweg en de binnenstad is een nieuwe verbinding nodig voor auto's, fietsers en bussen. Deze verbinding verbetert de doorstroming van het verkeer en de verkeersveiligheid.

18 2019 - 2020**Onderhoud N361**

Er wordt groot onderhoud uitgevoerd aan de N361.

ZERNIKE CAMPUS STEEDS BETER BEREIKBAAR PER FIETS

OP DE FIETS NAAR JE COLLEGE. DAT WORDT STEEDS AANTREKKELIJKER VOOR STUDENTEN DIE NAAR DE ZERNIKE CAMPUS MOETEN. ZE KUNNEN KIEZEN UIT TWEE ZERNIKE ROUTES, DIE VEILIG EN SNEL ZIJN. DOOR DEZE ROUTES TE PROMOTEN, HOOPT DE GEMEENTE OOK ZO VEEL MOGELIJK STUDENTEN UIT DE DRUKKE BUSSEN TE KRIJGEN.

"Het grote voordeel van de Zernike Routes is dat de studenten onderweg geen verkeerslichten tegenkomen". Dat zegt Jaap Valkema, beleidsadviseur Verkeer bij de gemeente Groningen. "Bovendien zijn de routes zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt. De fietspaden zijn vaak extra breed en de route staat onderweg met borden en logo's duidelijk aangegeven." Nóg een voordeel: ze verminderen de files op de noordelijke ringweg. "Deze files ontstaan doordat automobilisten die de ringweg verlaten voorrang moeten geven op de stroom fietsers op de Zonnelaan. Deze plek wordt in de Zernike Routes gemeden."

ROUTES

Vanuit het centrum gezien is er een ooste-

FIETSERS KUNNEN DE ZERNIKE CAMPUS NU OOK VANAF DE OOSTZIJDE BEREIKEN, VIA DE PENNINGSDIJK EN DE GLOED-NIEUWE FIETSBRUG. INFOGRAPHIC: ZERNIKE CAMPUS.

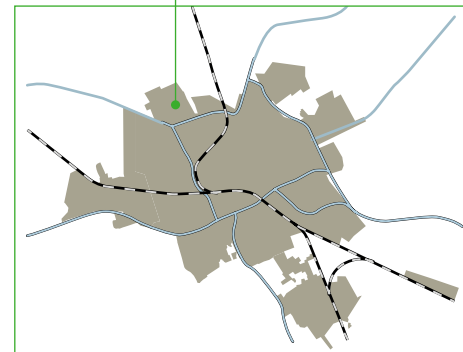
lijke en een westelijke route naar Zernike Campus. De oostelijke fietsroute loopt via het Noorderplantsoen en Park Selwerd.

Deze route is onlangs uitgebreid met een fietsbrug over de Penningdijk. Deze extra brug moet de Campus aan de oostzijde bereikbaar houden voor fietsers tijdens de bouw van de nieuwe Feringa Building. De westelijke route leidt de student langs het Reitdiep en het Jaagpad. In het voorjaar is deze route doorgetrokken tot aan het Hoofdstation. "De Herman Colleniusstraat is daarvoor ingericht als fietsstraat en op het kruispunt Wilhelminakade-Prinsesseweg is een fietsrotonde aangelegd", aldus Valkema. Helemaal verkeerslichtvrij is de westelijke route hierdoor niet meer: bij de kruising van de Paterswoldseweg met de Eeldersingel stuiten de fietsers toch nog op één verkeerslicht.

DRUKTE IN DE BUSSEN

Gemeente en OV-bureau Groningen Drenthe zijn daarnaast onlangs de campagne 'Net iets te knus in de bus? Pak toch gewoon de fiets!' gestart. "Dat moet de drukte in buslijn 15 verminderen. Deze bussen vanaf het centrum richting Zernike Campus zitten in de ochtenden vaak stampvol."

ZERNIKE CAMPUS

ZERNIKELAAN

Ook op de Zernike Campus zelf wordt het fietsen veiliger en aantrekkelijker gemaakt. De Zernikelaan gaat hiervoor de komende jaren helemaal op de schop. Er komt een groene promenade van 1600 meter lang, met groenstroken en afzonderlijke bus- en rijbanen. De aanleg moet begin 2019 starten en duurt naar verwachting twee jaar.

COMFORTABEL OVERSTAPPEN OP HUBS

GRONINGEN EN DRENTH KRIJGEN STEEDS MEER HUBS. AFGELOPEN SEPTEMBER IS ZO'N COMFORTABEL OVERSTAPPUNT IN ZUIDHORN OFFIEEL GEOPEND. IN BEIDE PROVINCIES ZIJN OP DIT MOMENT IN TOTAAL 55 HUBS.

Een hub is een schakel in de reis van deur tot deur. Reizigers kunnen hier overstappen van het ene naar het andere vervoermiddel en – als het nodig is – op een prettige manier even wachten. Behalve bussen en treinen vertrekken vanaf de hubs ook hub-taxi's. Om het wachten op de aansluiting aangenamer te maken, krijgen de hubs extra voorzieningen. Dat kan bijvoorbeeld een wifi-aansluiting zijn, een watertappunt of een fietskluis.

FIETSKLUIZEN

Op de hub bij het station in Zuidhorn staan sinds begin september fietskluizen. Daarin kunnen reizigers hun fiets stallen, zodat ze verder kunnen reizen met de bus of de trein. Met een speciale app is de kluis te openen.

In de kluis zit ook een oplaadpunt voor een elektrische fiets. Ook op vier andere locaties komen zulke kluizen. Er wordt nog bekeken of ze ook op andere plekken worden geplaatst.

VOORZIENINGEN

De hubs in de provincie Groningen en Drenthe zijn te herkennen aan een bord met een hub-logo. In de komende jaren krijgt een aantal hubs extra voorzieningen. Iedere hub is daarbij anders; per locatie wordt bekeken waar behoefte aan is. Dat kan bijvoorbeeld een kiosk zijn of een winkel.

SAMENWERKING

De hubs zijn gezamenlijk ontwikkeld door de provincies Groningen en Drenthe, het OV-bureau Groningen Drenthe, Publiek Vervoer en gemeenten. Samen met onder meer ondernemers en organisaties zoeken zij manieren om de reizigers zo goed mogelijk te bedienen. Meer informatie over hubs is te vinden op reisviahub.nl.

WETHOUDER HENK BAKKER (GEMEENTE ZUIDHORN) EN FLEUR GRÄPER-VAN KOOLWIJK (GEDEPUTEERDE PROVINCIE GRONINGEN) NEMEN DE EERSTE FIETSKLUIZ VAN DE HUB ZUIDHORN IN GEBRUIK. FOTO: RUDI WIERSMA FOTOGRAFIE.

E-BIKES IN TREK BIJ MEDEWERKERS NEW NEXUS NA PROEF

ICT-BEDRIJF NEW NEXUS UIT TYNAARLO STARTTE VOOR DE ZOMER MET EEN 'PILOT DUURZAME MOBILITEIT'. WERKNEMERS VAN HET BEDRIJF WERDEN UITGEDAAGD HUN (LEASE)AUTO TE LATEN STAAN EN OP DE ELEKTRISCHE FIETS NAAR KANTOOR TE GAAN. DE DEELNEMERS WAREN ZO ENTHOUSIAST DAT HET BEDRIJF NU WERKT AAN REGELINGEN OP MAAT, VOOR ALLE MEDEWERKERS DIE HET FORENZEN OP EEN E-BIKE OF SPEED PEDELEC WEL ZIEN ZITTEN.

"We waren op zoek naar methoden om duurzaamheid te integreren in onze arbeidsvoorwaarden. Het bieden van een leaseregeling voor e-bikes past daar natuurlijk mooi in", vertelt Marlien Rump, een van de initiatiefnemers. "Daarnaast zagen we praktische voordelen: op de fiets kom je vooral tijdens de spits een stuk sneller langs de wegwerkzaamheden dan in de auto." "Natuurlijk waren er enkele aanloopproblemen", aldus Rump. "Hoe neem je

bijvoorbeeld zowel je tas als je laptoptas mee op de fiets? En ook de eerste regenbui is natuurlijk even doorbijten. Maar na een korte gewenningsfase was eigenlijk

iedereen enthousiast, zelfs de collega's die eerst sceptisch waren. Ze stonden niet meer in de file en kwamen veel fitter en frisser op kantoor." Enkele medewerkers parkeren hun

MARLIEN RUMP (NEW NEXUS): "WE ZIJN EEN VAN DE EERSTE BEDRIJVEN IN NEDERLAND DIE OP DEZE MANIER MET DUURZAME MOBILITEIT BEZIG ZIJN." FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

leaseauto op het P+R-terrein in Haren of Hoogkerk en gaan vanaf daar op een e-bike naar de klant in de stad.

E-BIKE LEASEN

Een van de deelnemers was na afloop van de proef aan een nieuwe leaseauto toe. "Hij koos er toen voor om een kleinere leaseauto te nemen en daarnaast een e-bike te leasen. We bekijken nu of we meer collega's zo'n regeling kunnen aanbieden. Of misschien kunnen we een leasefiets in de arbeidsvoorwaarden opnemen. Fiscaal-juridisch is dat nog best een zoektocht, want we zijn echt een van de eerste bedrijven in Nederland die op deze manier met duurzame mobiliteit bezig zijn. Het is dus pionieren."

EIGEN TOEGANG VOOR BEDRIJVENTERREINEN EEMSPOORT EN DRIEBOND

EEMSPOORT EN DRIEBOND WORDEN EENVOUDIGER TE BEREIKEN. DE BEDRIJVENTERREINEN IN HET ZUIDOOSTEN VAN DE STAD GRONINGEN KRIJGEN EEN EIGEN OP- EN AFRIJ VAN DE ZUIDELIJKE RINGWEG. DE NIEUWE AANSLUITING IS ONDERDEEL VAN HET PROJECT AANPAK RING ZUID. VANUIT DE LUCHT IS GOED TE ZIEN DAT HET ZAND VOOR DE NIEUWE AANSLUITING AL IS GESTORT.

Ter hoogte van de Osloweg en Kielerbocht werkt Combinatie Herepoort aan de nieuwe aansluiting van de zuidelijke ringweg op de bedrijventerreinen Eemspoort en Driebond. In het voorjaar heeft de aannemer zand aangebracht: de 'voorbelasting'. Het zand is laag voor laag gestort. In augustus is opnieuw zand aangebracht voor de toekomstige oprit. Dat moet nu inklinken. Af en toe moest er in de nacht worden gewerkt omdat bepaalde wegen overdag niet dicht mochten. Het is niet precies bekend wanneer de werkzaamheden worden hervat.

'VOOR DE DEUR'

De nieuwe op- en afrit betekenen een enorme verbetering voor de klanten, leveranciers en werknemers van de bedrijven op Driebond en Eemspoort. Wie nu vanuit de richting Drachten of Assen komt, moet de ringweg al bij de Europaweg af en vervolgens rechtdoor via de Bergenweg en enkele minirondtes naar de bedrijventerreinen. In de nieuwe situatie ligt de afrit 'voor de deur'. Ook op de terugweg is het verkeer sneller op de ringweg, via opritten in beide richtingen.

EUROPAWEG

"Als de nieuwe aansluiting klaar is, vermindert dat ook de drukte rond de op- en afrit bij de Europaweg", zegt Jos Veneberg

DE ZUIDELIJKE RINGWEG BIJ EEMSPOORT (LINKS) EN DRIEBOND (RECHTS). AAN BEIDE ZIJDEN VAN DE RINGWEG LIGT ZAND IN TE KLINKEN. FOTO: RIJKSWATERSTAAT.

van aannemer Combinatie Herepoort. "Er is dan minder verkeer dat de Europaweg oversteekt. Dat verbetert de doorstroming op de Europaweg, waar het verkeer nu vaak vast staat. Vooral het verkeer vanaf de Boumaboulevard, bij het voetbalstadion, ondervindt nu hinder. Ook bij toekomstige

werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg zijn we gebaat bij een goede doorstroming bij de Europaweg."

DRIEBOND | EEMSPOORT

RIJKSWATERSTAAT GOED VOORBEREID OP KONING WINTER

WINTERSE OMSTANDIGHEDEN ALS VORST, IJZEL EN SNEEUW KUNNEN VEEL OVERLAST VERORZAKEN VOOR DE WEGGEBRUIKERS. JAN RIENTS SLIPPENS IS DE LANDELIJKE ADVISEUR GLADHEIDSBESTRIJDING VAN RIJKSWATERSTAAT, VERANTWOORDELIJK VOOR DE SNELWEGEN IN NEDERLAND. SAMEN MET ZIJN COLLEGA'S IN DE REGIO'S STAAT HIJ IN DE STARTBLOKKEN OM IN ACTIE TE KOMEN ALS KONING WINTER TOESLAAT. DE STROOIWAGENS ZIJN GETEST, DE ROUTES ZIJN VOORAF GEREDEN EN ER IS RUIM 200 MILJOEN KILO STROOIZOUT OP VOORRAAD.

WIE BESLIST OF ER GESTROOID MOET WORDEN?

"De strooiwagens rukken uit als het sneeuwt of als er een kans is op gladheid. In de wegen zit een gladheidsmeldsysteem dat een waarschuwing geeft wanneer er kans op gladheid ontstaat. Op basis van die informatie besluiten de regionale gladheidscoördinatoren of er gestrooid moet worden. Ook de weersverwachting en de hoeveelheid strooizout dat eventueel al op de weg ligt, wegen mee in die beslissing."

HOE SNEL NA DIE BESLISSING ZIJN DE STROOIWAGENS OP DE WEG?

"We hebben afspraken met onze aannemers dat ze na een oproep binnen twee uur alle wegen moeten hebben gestrooid. Het is niet zo dat bepaalde wegen voorrang krijgen. Ligt er eenmaal sneeuw, dan rijden de strooiwagens en sneeuwpluogen door totdat alle wegen weer 'zwart' zijn."

SNEEUWSCHUIVERS EN STROOIWAGENS WERKEN BIJ EEN FLINK PAK SNEEUW NET ZO LANG DOOR TOT DE WEG WEER ZWART IS. FOTO: RIJKSWATERSTAAT.

HOEVEEL STROOIWAGENS ZIJN ER?

"Voor heel Nederland zijn er 546 strooiwagens inzetbaar, die we ook kunnen voorzien van een sneeuwschuiver. Daarnaast staan er 350 sneeuwpluogen klaar. Tijdens perioden met sneeuw zetten we de strooiwagens en sneeuwschuivers continu in. Sinds enkele jaren beschikken we ook over wagens, calamiteitenmachines, waarmee we ijsplaten onder hoge druk en met heet pekewater kunnen wegsprengen. Ik herinner me dat we

die wagens voor het eerst hebben ingezet op de ringweg van Groningen."

WAAROM WORDT ER EIGENLIJK ZOUT GESTROOID?

"Zout verlaagt het vriespunt met een aantal graden. Hierdoor wordt de weg minder snel glad en ontdooit sneeuw of ijs. We strooien overigens geen puur zout, maar zout aangelengd met pekewater of calciumchloride."

IS ER VOOR KOMENDE WINTER VOLDOENDE STROOIZOUT INGESLAGEN?

"In de winter van 2009/2010 was er sprake van een dreigend zouttekort.. We hebben gezegd: 'dat nooit weer'. Daarom hebben we sinds die tijd verdeeld over vier locaties in het land ruim 200.000 ton zout opgeslagen. In de strengste winters verbruiken we ongeveer 150.000 ton zout, dus dit moet ruim genoeg zijn."

HEEFT U ADVIES VOOR AUTOMOBILISTEN ALS HET GLAD IS?

"Rijkswaterstaat raadt weggebruikers aan om bij winterse omstandigheden de weersverwachting en verkeersinformatie goed in de gaten te houden. Gaat u de weg op, pas dan uw rijstijl aan de omstandigheden aan: verlaag waar nodig uw snelheid, houd voldoende afstand en wissel niet onnodig van rijstrook."

TOT SLOT, U HEET SLIPPENS EN U BENT VAN DE GLADHEIDSBESTRIJDING. WORDEN ER VAAK GRAPPEN GEMAAKT OVER UW ACHTERNAAM?

"Ja, de laatste tijd steeds vaker. Ik had er zelf niet over nagedacht toen ik op deze functie solliciteerde. Het is best grappig, ja."

GEMEENTE GRONINGEN GEEFT VOORKEUR AAN AUTOVERBINDING OOSTERHAMRIKKADE-NOORDZIJDE

DE GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN HEEFT AFGELOPEN ZOMER EEN VARIANT GEKOZEN VOOR EEN NIEUWE AUTOVERBINDING IN HET OOSTEN VAN DE STAD. HET GAAT OM DE VARIANT WAARBIJ DE AUTO'S OVER DE OOSTERHAMRIKKADE-NOORDZIJDE GAAN RIJDEN EN DE Bussen DOOR DE OOSTERPARKWIJK. HET COLLEGE VAN B&W LAAT DE VARIANT UITWERKEN.

Het project Aanpak Oosterhamrikzone is bedoeld om een oplossing te zoeken voor de (toekomstige) groei van het verkeer in het gebied tussen het UMCG en de ringwegen. Een van de oplossingen bestaat uit een nieuwe autoverbinding met de oostelijke ringweg. Hiervoor waren drie varianten in beeld. De gemeenteraad heeft de voorkeur gegeven aan een nieuwe autoverbinding langs de Oosterhamrikkade-noordzijde. Dat is op de plek van de huidige busbaan. De bussen gaan in deze variant via de E. Thomassen à Thuessinklaan, het Wielewaalplein en de Vinkenstraat. De twee andere varianten die op tafel lagen, zijn nu definitief afgefallen. Daarnaast wil de gemeenteraad een plan laten uitwerken voor een nieuwe brug over het Van Starckenborghkanaal.

IMPRESSIE VAN DE NIEUWE INRICHTING VAN DE E. THOMASSEN À THUESSINKLAAN, WAARIN DE Bussen VAN EN NAAR KARDINGE GAAN RIJDEN. AFBEELDING: AANPAK OOSTERHAMRIKZONE.

Deze hogere, vaste brug voor auto's, bussen en fietsen zou in het verlengde van de Vinkenstraat moeten komen.

FIETSVRIENDELIJKE KORREWEG

De gemeenteraad sprak ook over het fietsvriendelijker maken van de Korreweg. De voorkeur gaat uit naar de variant Fietsstraat. Dat is de variant waarbij auto's,

bussen en fietsers de rijbaan delen. Deze inrichting wordt het uitgangspunt voor de verdere uitwerking. De gemeente gaat met verschillende deskundigen in gesprek over de verkeersveiligheid en het fietscomfort.

AANVULLENDE ONDERZOEKEN

Het ligt nog niet vast dat de plannen doorgaan. De gemeenteraad vindt dat er

OOSTERHAMRIKKADE

extra onderzoeken en aanvullende plannen nodig zijn om straks een afgewogen besluit te kunnen nemen. Zo komt er een onderzoek naar een verkeerscirculatieplan voor het hele gebied binnen de ringweg. Ook wil de raad onderzoek naar meer duurzame vormen van mobiliteit in dit deel van de stad, als alternatief voor de auto. Verder komt er een second opinion op het gebied van luchtkwaliteit en geluidsoverlast en een plan voor het parkeren in de Oosterparkwijk en de Professorenbuurt.

SAMEN MET BEWONERS

Projectorganisatie Aanpak Oosterhamrikzone gaat de plannen de komende anderhalf jaar uitwerken, in samenspraak met bewoners en organisaties in het gebied.

OP DE E-BIKE

GRONINGEN BEREIKBAAR STIMULEERT HET GEBRUIK VAN DE E-BIKE VOOR WOON-WERKVERKEER. DE ELEKTRISCHE FIETS IS EEN GOED ALTERNATIEF VOOR DE AUTO. WAT VINDEN E-BIKERS ER ZELF VAN? WE GINGEN HET FIETSPAD OP.

JAN WILLEM MEDENDORP

'SNELLER MET DE E-BIKE DAN PER AUTO NAAR GRONINGEN'

In een half uurtje fietst Jan Willem Medendorp van zijn huis in Ten Boer naar zijn werk in Groningen. Op de Stadsweg, de nieuwe doorfietsroute, heeft hij nu alle ruimte en kan hij genieten van het landschap. "Ik heb al zes jaar een elektrische fiets en vind het ideaal! Ik ben eerder op m'n werk dan wanneer ik met de auto ga", zegt hij. Jan Willem laat zich door het weer niet snel weerhouden. Als het regent, trekt hij zijn regenpak aan. Mocht het echt glad zijn, dan kan hij met de bus. "Maar dat is de afgelopen zes jaar slechts enkele keren voorgekomen." Zijn auto gebruikt hij zelden. De elektrische fiets zorgde er voor dat er geen tweede auto aangeschaft hoefde te worden.

JANNES VAN DER NAALT

'EINDELIJK BEN IK EENS SNELLER!'

Op de kop af 3.495 kilometer. Dat is de afstand die Jannes van der Naalt in bijna een jaar heeft afgelegd op zijn elektrische fiets. We spreken hem wanneer hij onderweg is van het Lageland naar zijn werk in Groningen. "Ik gebruik mijn e-bike bijna dagelijks. Sinds ik hem heb, gebruik ik mijn motor haast niet meer", vertelt Jannes. "Want ook als er tegenwind is, is dat geen enkel probleem." Hij kocht zijn fiets op advies van zijn vrouw die er anderhalf jaar eerder eentje kocht. "Grappig is dat de technologie snel vooruitgaat. Mijn fiets is hetzelfde type, maar gaat al weer drie kilometer per uur sneller dan die van haar. Eindelijk ben ik ook eens sneller", glimlacht Jannes.

MEVROUW VERMUE

'FLUITEND OP E-BIKE VAN SLOCHTEREN NAAR GRONINGEN'

Ze behoort tot de voorlopers op het gebied van elektrisch fietsen. Mevrouw Vermue uit Slochteren heeft al zes jaar een e-bike, waarmee ze in een half uurtje fluitend van huis naar werk in de stad fietst. "Het enige nadeel is dat e-bikes vrij prijzig zijn in aanschaf. Daarom heb ik een tweedehands gekocht, en die bevalt uitstekend", zegt ze. Ze kan een e-bike iedereen aanbevelen. "Bij veel bedrijven zijn fietsregelingen om zo'n fiets fiscaal aantrekkelijk aan te schaffen. En anders koop je een tweedehands exemplaar", geeft ze als tip. Voor kous is ze niet bang. "Nee, je wordt vanzelf weer warm", weet ze uit ervaring. "Alleen als het regent pak ik de auto, want ik wil echt niet met nat haar op m'n werk komen."

ZELF EENS EEN E-BIKE PROBEREN?

Reis je voor je werk van, naar of via Groningen en pak je altijd de auto? Probeer dan nu gratis voor een week een e-bike of speed pedelec. Bekijk deze actie op GroningenBereikbaar.nl/ebike.

KORT NIEUWS

IN NAVOLGING VAN DE ASTRAAT EN BRUGSTRAAT KRIJGT OOK MUNNEKEHOLM NU GELE STEENTJES. ER WORDT HARD GEWERKT AAN DE VERFRAAIING VAN DE STRAAT. HET DONKERE ASFALT MAAKT PLAATS VOOR DE BEELDBEPALENDE LICHTE KLINKERS. ER KOMT MEER RUIMTE VOOR VOETGANGERS EN FIETTERS. DE EERSTE FASE VAN DE HERINRICHTING IS DEZE MAAND KLAAR. BEGIN 2019 START DE TWEEDE FASE. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

GEEN TREINEN GRONINGEN-HOOGEVEEN

In het weekend van 1 en 2 december 2018 rijden er bussen in plaats van treinen tussen Groningen en Hogeveen. Het treinverkeer ligt stil vanaf zaterdag 1 december 2.00 uur tot maandagochtend 3 december 4.00 uur. Op deze dagen vinden er verschillende werkzaamheden plaats aan en langs het spoor. Zo wordt er gewerkt aan de fiets- en voetgangersonderdoorgang bij station Haren. Ook bij station Assen zijn werkzaamheden gepland. NS rijdt met snel- en stopbussen tussen station Hogeveen en Groningen Hoofdstation. Daarnaast rijdt Qbuzz lijn 309 tussen Groningen en Assen zowel op zaterdag als zondag de hele dag. Zo hopen de vervoerders de hinder voor de reizigers zo veel mogelijk te beperken.

AANLEG P+R LEEK A7 START BEGIN NOVEMBER

Begin november start de aannemer met de aanleg van de P+R Leek A7 aan de zuidkant van de A7. In totaal komen er 200 gratis parkeerplekken. Verder krijgt het parkeerterrein diverse voorzieningen, waarmee het voldoet aan de eisen van een hub: een volwaardig overstappunt. Zo kunnen reizigers snel en comfortabel reizen. Automobilisten kunnen er overstappen op de bus of de fiets. Er komt een aparte busbaan aan de noordkant van de A7, waardoor de bus snel het P+R-terrein kan bereiken. Dit levert tijdswinst op. De hub wordt voorzien van wifi-palen, een watertappunt en fietskluisen waarin fietsen veilig en droog staan. Verder krijgt het terrein een overdekte wachtruimte bij de bushalte. De hub is eind mei 2019 klaar.

PENDELBUS BINNENSTAD LANGS MEER HALTES

Sinds september rijdt de Pendelbus Binnenstad in Groningen een langere route. De halteplaatsen zijn: Gedempte Zuiderdiep, Akerkhof, Westerhaven, Noorderhaven/Oude Kijk in 't Jatstraat, Noorderhaven/Oude Boteringestraat, Ebbingestraat (twee haltes) en Grote Markt. De pendelbus is gratis voor wie slecht ter been of slechtiend is of op andere wijze minder mobiel. Ook houders van een WMO-pas of een Stadjerspas rijden gratis mee. Overige passagiers betalen één euro. De Pendelbus rijdt volgens een eigen dienstregeling. De maximale wachttijd bedraagt vijftien minuten. De proef met de elektrische pendelbus loopt tot februari 2019. Daarna wordt een half jaar een proef gedaan met verschillende opstappunten in de binnenstad waarbij de pendelbus op afroep beschikbaar is.

DAG VAN HET FLEXWERKEN OP 13 NOVEMBER

Op dinsdag 13 november is het de 'Dag van het Flexwerken'. Deze dag is in het leven geroepen door 'Uit de file aan het werk', een initiatief vanuit de ICT sector. Doelstelling is mensen te motiveren om vaker de auto te laten staan. Als iedereen dat één dag per week doet, is het fileprobleem al bijna opgelost. In plaats van elke dag naar het werk of naar een afspraak te rijden, zijn soms ook digitale oplossingen mogelijk. Het is de bedoeling dat zo veel mogelijk mensen op 13 november thuis gaan werken of op een locatie in de buurt, en de auto laten staan. De dag wordt gehouden op de tweede dinsdag van november, omdat de dinsdagen in november meestal goed zijn voor de meeste kilometers file in het jaar.

PROVINCIE GRONINGEN PLAATST NIEUWE BUSHOKJES

De provincie Groningen is dit najaar gestart met het plaatsen van 52 nieuwe bushokjes (abri's) in de hele provincie. Deabri's hebben zitplaatsen en beschermen de wachtende reizigers tegen regen en wind. Het gaat om hergebruikteabri's die volledig opgeknapt zijn. De nieuwe bushokjes dragen bij aan de ambitie van de provincie om de bushaltes op een hoger kwaliteitsniveau te brengen. Bij de bushaltes worden ook verbeteringen aangebracht in de looproutes, de veiligheid en de fietsenstallingen. Het startsein voor het plaatsen van de bushokjes werd eind september gegeven door gedeputeerde Fleur Gräper-van Koolwijk door een monumentaleabri over te dragen aan het Nationaal Bus Museum in Hogeveen. De provincie verwacht dat in de loop van 2019 alleabri's geplaatst zijn.

GRATIS REIZEN NAAR FC GRONINGEN MET QBUIZZ

Supporters van FC Groningen reizen ook in het seizoen 2018/2019 binnen de gemeentegrenzen gratis met de Qbuzz naar thuiswedstrijden. De actie is een samenwerking van Qbuzz en FC Groningen. De speciale lijn 28 vertrekt vanaf het Hoofdstation en rijdt via het Zuiderdiep, de Grote Markt en het UMCG naar het Hitachi Stadion, en daarna verder naar Station Europapark. Na de wedstrijd rijdt de bus dezelfde route terug. Buslijnen 3 en 4 vanuit Lewenborg en Beijum sluiten bij UMCG Noord op deze lijn aan. Verder zijn alle reguliere bussen binnen de stad Groningen rond thuisduels van FC Groningen gratis voor supporters. Dit op vertoon van een geldig toegangsbewijs (seizoenkaart of los ticket) voor de wedstrijd. Vanaf P+R Hoogkerk en P+R Haren rijden de pendelbussen van Arriva. Deze kosten 3 euro per persoon.

SLIMME KAART VEEL GEBRUIKT TIJDENS HINDERPERIODES

De Slimme Kaart op de website van Groningen Bereikbaar is dit jaar al 120.000 keer geraadpleegd. Met name tijdens periodes van hinder op de zuidelijke ringweg, zoals afgelopen voorjaar in het hemelvaartweekend, was er sprake van een grote piek in het aantal bezoekers. De Slimme Kaart is een handig hulpmiddel om voor vertrek naar Groningen te raadplegen op de pc, tablet of smartphone. Op de online kaart is onder andere precies te zien waar aan de weg gewerkt wordt en staan ook de omleidingsroutes aangegeven. Reizigers kunnen met deze kaart actuele informatie krijgen over wegwerkzaamheden, verkeershinder, verkeersdrukte, de P+R-terreinen en de beschikbaarheid van parkeerplaatsen. Ook bedrijven kunnen de Slimme Kaart op hun website plaatsen om hun bezoekers of klanten te informeren over de actuele bereikbaarheid van Groningen.

HANDIGE TOOLKIT VOOR BEDRIJVEN

Steeds meer bedrijven en organisaties willen hun medewerkers, leveranciers en bezoekers op de hoogte houden van de bereikbaarheid van hun vestiging. Groningen Bereikbaar helpt ze daarmee met een online toolkit. Hierin staat informatie die bedrijven kunnen gebruiken bij de communicatie over werkzaamheden en hinder. Zo bevat de toolkit promotiematerialen en acties. Ook zijn er communicatiemiddelen te downloaden, zoals flyers, banners, posters, folders en materiaal met tips om anders te reizen. Verder staat er een plugin in voor de online Slimme Kaart die bedrijven op hun eigen website kunnen zetten. Op de Slimme Kaart van Groningen Bereikbaar staan alle actuele en geplande werkzaamheden aan weg en spoor. De toolkit is te vinden op www.groningenbereikbaar.nl/toolkit.

EVENEMENTENKALENDER GRONINGEN

GRONINGEN WERKT OP DIVERSE PLEKKEN AAN DE WEG EN HET SPOOR. DAT LEIDT HIER EN DAAR TOT OPONTHOUD VOOR HET VERKEER. ONDANKS DEZE HINDER IS DE STAD OOK DEZE WINTER EEN BEZOEKJE MEER DAN WAARD.

VANAF 22 NOVEMBER T/M 6 JANUARI WEER SCHAATSSEN OP DE GROTE MARKT. FOTO: NIELS KNELIS MEIJER.

22 NOVEMBER 2018 TOT EN MET 6 JANUARI 2019

GRONINGEN ON ICE

Op de Grote Markt, aan de voet van de Martinitoren, verrijst van 22 november tot en met 6 januari weer een grote ijsbaan. Jong en oud kunnen hier naar hartenlust zwieren en zwaaien.
www.groningenonice.nl

17 NOVEMBER 2018

INTOCHT SINTERKLAAS

De Goedheiligman en zijn pieten arriveren zaterdag 17 november in de stad Groningen. Ze komen aan in hun grote stoomboot, die bomvol ligt met pakjes en cadeautjes. Nadat ze zijn aangemeerd bij roeivereniging De Hunze, volgt een toer door de binnenstad.
www.sinterklaas.groningen.nl

8 DECEMBER 2018 TOT EN MET 5 MEI 2019

CHIHULY IN GRONINGER MUSEUM

Werken van de wereldberoemde Amerikaanse glaskunstenaar Dale Chihuly (1941) zijn vanaf 8 december te zien in het Groninger Museum. Het is de grootste museale expositie van Chihuly in Europa in de afgelopen 20 jaar.
www.groningermuseum.nl

21 TOT EN MET 23 DECEMBER 2018

WINTERWELVAART

Sfeervol verlichte schepen, een knusse kerstmarkt, live muziek en glühwein: op dit jaarlijkse evenement aan de Hoge der A heerst een op en top gezellige en vooral winterse sfeer.
www.winterwelvaart.nl

16 TOT EN MET 19 JANUARI 2019

EUROSONIC NOORDERSLAG

Groningen is van 16 januari tot en met 19 januari volgend jaar het centrum van de muziekindustrie tijdens het jaarlijkse muziekfestival Eurosonic Noorderslag.
www.esns.nl

Voor een uitgebreid overzicht van de evenementen kijkt u op de website van Uit Groningen: www.uit.groningen.nl. Alle genoemde data en locaties zijn onder voorbehoud.

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN

uit
GRONINGEN

COLOFON

DEZE KRANT IS EEN UITGAVE VAN DE SAMENWERKINGSORGANISATIE GRONINGEN BEREIKBAAR. NOVEMBER 2018. GRONINGEN BEREIKBAAR HOUDT DE STAD EN DE REGIO, SAMEN MET VELE PARTNERS, ZO GOED MOGELIJK BEREIKBAAR EN HELPT REIZIGERS SLIMMER TE REIZEN. **ADRES:** OOSTERSTRAAT 56A, 9711 NX GRONINGEN. **TELEFOON:** (050) 316 43 70. **E-MAIL:** info@groningenbereikbaar.nl. **WEBSITE:** WWW.GRONINGEN-BEREIKBAAR.NL. **EINDREDACTIE:** GRONINGEN BEREIKBAAR, BROUWER COMMUNICEERT. **TEKSTEN:** BROUWER COMMUNICEERT, PERSBUREAU TAMMELING, GRONINGEN BEREIKBAAR. **ONTWERP:** LA COMPAGNIE. **OPMAAK:** PROVINCIE GRONINGEN. **FOTO'S:** JEROEN VAN KOOTEN, DEBORAH ROFFEL, MARIJKE KOETSIER, RUDI WIERSMA FOTOGRAFIE, COLETTE VROLIJK, NIELS KNELIS MEIJER, STEFAN VERKERK, RIJKSWATERSTAAT. **IMPRESSIES EN INFOGRAPHICS:** ZERNIKE CAMPUS, AANPAK OOSTERHAMRIKZONE. **PLATTEGRONDEN:** PROVINCIE GRONINGEN. **PUZZEL:** PERSBELANGEN. **OPLAGE:** 413.000 EXEMPLAREN. **DRUK EN VERSPREIDING:** NDC MEDIAGROEP.

WIN EEN OV-CHIPKAART MET REISTEGOED!

Stuur uw oplossing uiterlijk 21 november per e-mail naar puzzel@groningenbereikbaar.nl of per post naar Groningen Bereikbaar, Postbus 610, 9700 AP Groningen o.v.v. puzzel. Vermeld in ieder geval uw naam, adres en telefoonnummer. Onder de winnaars verloten we vijf prijzen. De hoofdprijs is een OV-chipkaart met 100 euro reistegoed. Verder kunt u twee OV-chipkaarten met een reistegoed van 50 euro winnen en dagkaartjes voor de bus in de regio Groningen-Drenthe. Maximaal één prijs per persoon. U mag slechts één oplossing inzenden. Prijswinnaars noemen we in de volgende editie met naam en woonplaats.

WOORDZOEKER

Streep de woorden weg die onder het diagram staan. De woorden staan in alle richtingen. Sommige letters worden vaker gebruikt. De overgebleven letters vormen een zin. Dat is de oplossing.

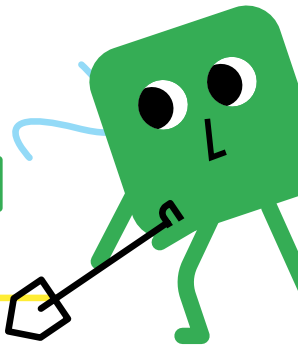
©PERSBELANGEN

AANKOMST	FIETSBRUG	OCHTEND	RINGWEG	TIPS
AUTO	FIETSPAD	ONDERWEG	ROTONDE	TUNNEL
BUSLIJN	GARAGE	PARKEER-	ROUTE	UITCHECKEN
CHIPKAART	HINDER	TERREIN	SPITS	VERKEER
CONDUC-	INCHECKEN	PECH	SPOOR	VERTREK
TEUR	KLUIS	PERRON	STATION	VERVOER
				VIADUCT

De oplossing van de krant van juli 2018 is: check onze website voor de verkeersinformatie. De winnaars zijn: dhr. Steenhuis uit Spijkerboor, mevr. Kok-Kwant uit Winsum, dhr. Zeilstra uit Assen, dhr. Lukkien uit Zoutkamp en dhr. Van Dijk uit Oude Pekela. De winnaars hebben bericht gehad.

HEB JE VRAGEN OVER:

- WERKZAAMHEDEN
- VERKEERSPROJECTEN
- DE BEREIKBAARHEID VAN GRONINGEN?

Loket Verkeer & Werkzaamheden

T. (050) 367 89 89 (tijdens kantooruren)

E. loketverkeer.werkzaamheden@groningen.nl